

Pia Kron och Eva Edholm

Beskrivning av förslag till förändringar inom utbildningsnämndens budget till 2019

1. Höjning av pengarna till 2019

En höjning av pengarna föreslås enligt följande:

- Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år 1,5 %
  - Fritidshem F-klass till och med årskurs 6 1,0 %
  - Grundskola, förskoleklass- årskurs 6 1,5 %
  - Grundskola, årskurs 7-9 1,0 %
  - Gymnasieskolan 1,8 %
- (Enligt samverkansavtal Kommunförbundet Stockholms län)

Utöver den föreslagna 1,5 % höjningen av förskoleklasspengen föreslås att totalt 3 500 tkr läggs till budgeten för förskoleklasspeng. Extrahöjningen motiveras av att förskoleklass nu är obligatorisk och att pengarna i Danderyd är lägre än i många andra kommuner.

Föreslagna pengbelopp per år per verksamhet 2019, inklusive den föreslagna extra höjningen av förskoleklasspengen, framgår av bilaga 4

2. Höjd föräldraavgift för barn vid föräldraledighet

Förvaltningen föreslår att avgiften för barn vid föräldraledighet blir samma som för en heltidsplats. I nuläget är avgiften 75 % av avgiften för ett barn till föräldrar som arbetar eller studerar ("heltidsbarn"). Förändringen gäller barn upp till "3 år". Ett barn räknas som "3 år" från och med den 1 augusti det år barnet fyller 3 år och föräldern har då rätt till avgiftssänkning på grund av avgiftsfri allmän förskola 525 timmar per år. Höjningen beräknas ge en intäktsökning med 170 tkr per år. Förvaltningen gjorde en kartläggning av avgiftsnivåer i grannkommunerna 2017 och kunde konstatera att avgiften vid föräldraledighet i de undersökta kommunerna antingen är 75 procent eller 100 procent av den som gäller för heltid. Maxavgiften för "yngsta barnet" skulle höjas från 1 037 kr/månad till 1 382 kr/månad (2018 års maxtaxa).

Pia Kron och Eva Edholm

3. Ökning i ram för extra höjning av förskoleklasspengen

Danderyds kommun har låg ersättning till förskoleklass om man jämför med andra kommuner i norrort. Förskoleklassen blev dessutom obligatorisk från och med läsåret 2018/2019. Pengbudgeten för förskoleklass föreslås höjas med 3 500 tkr miljoner kronor förutom uppräkningsökning med 1,5 procent.

4. Kompensation till ungdomsmottagningen för borttaget statsbidrag

Ungdomsmottagningen (UM) har idag statsbidrag/sk priomedel för att stärka ungdomars psykiska hälsa. Från 2016-2018 har UM sökt och fått dessa medel. Statsbidraget upphör från och med 2019. För dessa pengar har UM utökat barnmorsketimmar och anställt en kurator (socionomutbildad) på deltid. Utökningen har gett möjlighet till ökad tillgänglighet för mer enskild samtalstid på mottagningen men även på en kvällsmottagning som inrättats och dessutom mer utåtriktad verksamhet direkt mot skolorna. Även ett utökat arbete tillsammans med socialförvaltningen kring ensamkommande ungdomars mående.

5. Kompensation för borttaget statsbidrag till "Lovskola"

Statsbidraget för lovskola gällande årskurs 8 och 9 är borttaget som specialdestinerat statsbidrag och tillförs nu kommunen som ett generellt statsbidrag. Budgeten behöver därför utökas med belopp för detta. Beräkningen är att det kostar 250 tkr men av misstag har detta kommit in i budgetramen från KF med -100 tkr (som att vi lämnar tillbaka pengar), därav beloppet på 350 tkr ökning för att kompensera statsbidraget.

6. Implementering och utbildning i nytt administrativt system

Det nya upphandlade verksamhetssystemet kommer att generera kostnader för implementering och utbildning till varje enhet (skola och förskola) under 2019. Kostnaden för detta beräknas till 500 tkr.

7. Ökat anslag till förvaltningen inom systemadministration

För att kunna säkerställa utbetalningar från verksamhetssystemet och hålla en tillräckligt hög kvalitet i att besvara kommuninnevanarnas frågor behöver förvaltningen förstärkas med sammanlagt 1 tjänst inom systemadministration och handläggning/utredning, motsvarande 700 tkr. Dock reduceras den till 400 tkr under 2019 då tjänsten inte kommer att besättas förrän under våren 2019.

Pia Kron och Eva Edholm

8. Förstärkt stöd till förskolorna för nyanlända barn

Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Förslag 2019	Ändr jfr budg 18
634 tkr	634 tkr	0	1 434 tkr	+ 800 tkr

Danderyds kommun beräknas 2018 ta emot cirka 25 nyanlända barn i åldern 1-5 år ute på förskolorna. Prognosen för 2019 är 16 barn. Barnen, som är kvotflyktingar, kommer ofta direkt från flyktingläger och har ofta stora behov. Förskolorna behöver mer stöd och utbildning i hur de på bästa sätt kan möta upp de nyanlända barnen. Det behövs förstärkning till förskolorna under barnens första år. Viktigt är också att barnen får plats på olika förskolor så integreringen blir så bra som möjligt. I 2018 års budget finns avsatt 634 tkr för "tolkkostnader och modersmål". Förvaltningen föreslår att dessa medel utökas med 800 tkr och att den sammanlagda budgeten på 1 434 tkr används för ovan beskrivna behov.

9. Överflyttning av anslag till tekniska nämnden för högre kvadratmeterkostnader för paviljong Mörbyskolan

Inhyrda paviljonger har en högre hyra per kvadratmeter än vad skolorna betalar per kvadratmeter i internhyra för andra skollokaler. Utbildningsnämnden fick för ett par år sedan en ramhöjning från kommunfullmäktige med 500 tkr med anledning av att det behövdes ett tillskott med en paviljong vid Mörbyskolan. Grundprincipen för övriga paviljonginhyrningar i kommunen är att tekniska nämnden får en ramhöjning och fakturerar skolan den lägre "maxkvadratmeterhyran" som är beslutad. Förvaltningen föreslår att 500 tkr flyttas i ram från utbildningsnämnden till tekniska nämnden så att samma princip får gälla för alla paviljonginhyrningar i kommunen.

10. Kompensation med 0,3 % för högre höjning av gymnasiepengen enligt samverkansavtalet 2019 än ökningen från kommunfullmäktige

Enligt planeringsförutsättningarna i maj 2018 som beslutats av kommunstyrelsen finns i ramen till utbildningsnämnden med en höjning av alla pengbelopp med 1,5 %. För gymnasiet gäller dock att höjningen blir den som beslutas om inom Kommunförbundet Stockholms län. För 2019 har beslutats att höjningen ska bli 1,8 %. Skillnaden mellan 1,8 % och 1,5 % är 0,3 %, vilket innebär en merkostnad på cirka 400 tkr/år. Budgeten för gymnasiepeng behöver utökas med 400 tkr.

Pia Kron och Eva Edholm

11. Ökat budgetbelopp för taxiskolskjutsar efter nytt avtal

Budgeten för skolskjutsar innehåller SL-kort, transport till och från Tranholmen och taxiresor. Det är kostnaden för resor med taxi för elever med funktionsnedsättningar som ökat markant efter nytt avtal som gäller från och med början av 2018. Kostnadsökningen beräknas till 1 400 tkr. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden ska besluta att göra det möjligt för föräldrar vars barn beviljats taxiskolskjuts att välja att själva skjutsa sitt barn mot milersättning om föräldern önskar det. Besparingen av detta uppskattas till 50 tkr per år och behovet av höjd taxiskjutsbudget blir därmed 1 350 tkr.

12. Ökning av årsbudget för särskilt stöd förskola och pedagogisk omsorg

Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Förslag 2019	Ändr jfr budg 18
7 700 tkr	11 200 tkr	-3 500 tkr	10 200 tkr	+2 500 tkr

I denna budget finns både kostnader för tilläggsbelopp/ verksamhetsstöd samt för köp av specialförskoleplatser externt. Kostnaderna för ca 44 barn i åldern 1-5 år har under de senaste åren överskridit budget. Ökningen av kostnaderna beror inte på fler barn utan istället på att barnen har större behov, till exempel köps under hösten 2018 fyra platser på specialförskolor i annan kommun till en genomsnittlig kostnad av 540 tkr/barn/år. Förvaltningen föreslår att budgeten höjs från 7 700 tkr till 10 200 tkr, +2 500 tkr. Detta innebär att kostnaderna 2019 behöver minskas med 1 000 tkr jämfört med prognostiserade kostnader 2018. Beslut om tilläggsbelopp/verksamhetsstöd finns fattade för vårterminen 2019.

13. Ändring vad gäller omsorg kväll, natt och helg

Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Förslag 2019	Ändr jfr budg 18
700 tkr	1 700 tkr	-1 000 tkr	800 tkr	+100 tkr

Fakta: Budgeten för omsorg kväll och helg överskrids 2018 med ca 1 000 tkr. Beslut enligt fattade riktlinjer om rätt till omsorg finns i nuläget för 7 familjer, 6 syskonpar samt ytterligare ett barn. Antalet barn och familjer har inte ökat över tid utan det är tillsynstiden per barn som har ökat och därmed kostnaden. Detta då nya ansökningar/beslut har varit tillsyn varannan helg samt en till två kvällar per vecka då föräldern arbetar inom äldreomsorgen. Genomsnittlig kostnad per familj: 246 tkr/år

Pia Kron och Eva Edholm

Genomsnittlig kostnad per barn: 133 tkr/år.

- Förvaltningen kan konstatera att kostnaden för omsorg kväll, natt och helg har ökat kraftigt och att kostnaden inte går att prognostisera eller påverka. Andra lösningar för behovet av omsorg kväll, natt och helg har utretts tidigare, men förvaltningen kan inte se att dessa blir billigare. Då det inte finns något lagkrav på att erbjuda omsorg kväll, natt och helg föreslår förvaltningen att utbildningsnämnden inte längre ska bevilja detta. Detta gäller from det datum då beslutet trätt i kraft. Tidigare fattade beslut gäller med den tidsperiod som anges i besluten. Beslut finns fattade till och med 30 juni 2019. Omsorg på kvällar mm upphör senast 1 juli 2019
- 14. Helårseffekt för SL-kort åk 9 (om mer än 4 km) saknas i budget**
SL-kort för elever med mer än 4 km till skolan infördes till läsåret 2018/2019 och i budget 2018 finns kostnad för höstterminen. Till budget 2019 finns samma kostnad som 2018 och alltså saknas halva budgetbeloppet då 2019 ju är två terminer. Kostnadsökning 300 tkr.
- 15. Helårseffekt efter försöksomgång med extern rättning 2018 av nationella prov saknas i budget 2019**
En försöksomgång med extern rättning av nationella prov genomfördes under 2018 till en kostnad av 39 tkr. Budget 200 tkr. (Aktivitet 4219). Rättningen omfattade bara några delprov i en årskurs då nationella prov hade läckt. Enligt beräkningar inför budget 2018 kommer kostnaden för att fullt ut rätta alla nationella prov externt 2019 att vara cirka 800 tkr. Ett tillskott på 600 tkr krävs.
- 16. Ersättning för hyra för tomställda förskoleavdelningar ges ej från och med 1 juli 2019**
Utbildningsnämnden betalar efter tidigare fattat beslut hyran för tillfälligt stängda avdelningar på strategiskt belägna förskolor. Det finns en budget på 1 600 tkr för detta och 2018 betalas hyran för totalt 5 avdelningar med detta belopp. Förvaltningen genomför under hösten en utredning med syfte att föreslå åtgärder för att minska det stora överskottet av förskoleplatser. Målsättningen är att överskottet på platser ska minska betydligt och i det läget kommer behovet av ersättning för tomställda avdelningar att upphöra från och med 1 juli 2019. Förslaget är att budgeten minskas med 800 tkr 2019. 2020 blir helårseffekten en minskad kostnad med 1 600 tkr.
- 17. Neddragning av årsbudget till särskilt stöd grundskola och fritidshem**

Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Förslag 2019	Ändr jfr budg 18
27 800 tkr	33 600 tkr	-5 800 tkr	26 200 tkr	-1 600 tkr

Pia Kron och Eva Edholm

I denna budget finns både kostnader för tilläggsbelopp/ verksamhetsstöd samt för köp av specialplatser inom skola och fritidshem. Det finns resursgrupper för elever i särskilt stort behov av stöd och tilläggen för de eleverna finns inrymda i den här budgeten. Elever som är under utredning och senare bedöms särskolemässiga finns i denna grupp. Kostnaderna har under många år legat över budget och ökat markant. Från och med läsåret 2018/2019 (höstterminen 2018) har dock antalet beslut minskats. En minskning av ersättning särskilt stöd/verksamhetsstöd till förskola, grundskola och fritidshem till fristående och kommunala skolor kräver en översyn av och beslut om nya kriterier för att få extra stöd.

Konsekvensbeskrivningar för detta behöver tas fram. Vidare är det viktigt att skolor och förskolor får utbildning och stöd i ett förändrat arbetssätt för det fortsatta stödet till de elever som har behov av det.

18. Fast anslag till förberedelseklasser tas bort från och med 1 juli 2019

I ett internavtal mellan utbildningsnämnden och produktionsutskottet från februari 2016 bestämdes att anslag med 300 tkr per skola och läsår skulle ges för en förberedelseklass med minst 12 elever. Detta har sedan betalats ut till de tre skolor som har haft och har elever i förberedelseklass sedan dess. Internavtalet kan "sägas upp" fr o m läsåret 2019/2020.

Då kommunen fortsatt tar emot sin flyktingkvot behövs någon form av anslag för att få in de äldre ungdomarna (årskurs 7-9) i skolvärlden på ett bra sätt.

19. Ersättning för studier utomlands (grundskola och gymnasium) tas bort fr o m hösten 2019

I Danderyds kommuns finns ett mål som säger att Danderyds elever har rätt att ha sin skolgång inom Sverige eller utomlands. Det målet måste ändras. Det finns ingenting inom skollagen eller kommunallagen som säger att en kommun är skyldig att betala skolpeng utomlands. Beräkningen på besparingen bygger på ett antagande om att ca 10 gymnasieelever och 5 grundskoleelever fortsatt skulle studera utomlands trots att kommunen inte betalar skolpeng för dem. De beviljade belopp som finns för läsåret 2018/2019 måste dock betalas. Troligtvis kan besparingen till läsåret 2019/2020 bli större.

20. Ersättning för kompetensutveckling till gymnasieskolor inom kommungränsen tas bort fr o m 1 jan 2019

Sedan några år tillbaka finns 1 000 tkr till kompetensutveckling av lärare på gymnasier inom Danderyds kommuns gränser.

Gymnasieskolorna (de tre som finns i kommunen) beskriver vilken

Pia Kron och Eva Edholm

kompetensutveckling de gjort på skolan och ansöker om sin del.
Pengarna betalas ut under höstterminen.

21. Minskad budget för vikarieersättning vid utbildning till förskollärare

Danderyds kommun ersätter i nuläget för vikarier till den förskola som har en person som studerar till förskollärare på distans och är ledig med betalt från sin tjänst 20 procent för att kunna studera hemma en dag. Hela budgeten på 1 800 nyttjas inte och därför föreslås en minskning av budgeten 2019 med 500 tkr. Eftersom det finns ett fortsatt behov av minskade kostnader framöver för utbildningsnämnden föreslår förvaltningen utbildningsnämnden att besluta att upphäva beslutet att ge vikarieersättning en dag per vecka till de förskolor som har anställda som studerar på distans till förskollärare. Detta gäller from det datum då beslutet trätt i kraft. Gäller nya beslut. De som studerar nu föreslås få gå klart under samma premisser.

22. Minskad budget för vikarieersättning vid utbildning till fritidspedagog

Danderyds kommun ersätter för vikarier till den skola som har en person som studerar till fritidspedagog på distans och är ledig med betalt från sin tjänst i 20 procent för att kunna studera hemma en dag. Det är bara en person som sökt, fått beviljat och nyttjar denna möjlighet just nu. Därför kan i stort sett hela budgetbeloppet tas bort 2019. Eftersom det finns ett fortsatt behov av minskade kostnader framöver föreslår förvaltningen utbildningsnämnden att besluta att upphäva beslutet att ge vikarieersättning en dag per vecka till de skolor som har anställda som studerar på distans till fritidspedagog. Den som studerar nu föreslås få gå klart under samma premisser.

23. Minskad budget för projekt grundskola/fritidshem/förskola

Skolor och förskolor i Danderyds kommun kan ansöka om att få pengar till ett utvecklingsprojekt de vill driva under läsåret. Man ansöker på våren och får avslag eller ett beviljande att driva sitt projekt under hösttermin och vårtermin. Man slutrapporterar och visar upp sitt projekt under senvåren. Inom denna ram finns också kvalitetsutmärkelsen som skolor och förskolor kan få för goda insatser som t.ex utvecklande arbetssätt. Budgeten föreslås minskas från 500 tkr till 250 tkr.

24. Minskad budget för stöd och utveckling grundskola och fritidshem

Här finns budget för att kunna göra utvecklingsinsatser för alla skolor inom kommunen i form av till exempel föreläsningar. Budgeten föreslås minskas från 300 tkr till 150 tkr.

Pia Kron och Eva Edholm

25. Minskad budget för stöd och utveckling förskola/pedagogisk omsorg

Här finns budget för att kunna göra utvecklingsinsatser för alla förskolor inom kommunen i form av till exempel föreläsningar. Arbetet med att implementera den nya läroplanen för förskolan kommer att bekostas här. Budgeten föreslås minskas från 300 tkr till 150 tkr.

26. Budgeten för vuxenutbildning, gymnasievux, minskas tillfälligt

Budgeten till vuxenutbildning består av olika delar och styrs till stor del av rättighetslagstiftning. I delen för gymnasial vuxenutbildning finns ett utrymme där elever kan få läsa in kurser som behövs för att komma in på högskoleutbildning trots att man har ett fullständigt gymnasiebetyg. Den delen kan tillfälligt tas bort, dock bör man återlägga detta för att se till att så många som möjligt kan gå de högskoleutbildningar de vill.

27. Vakanshållning av tjänst som verksamhetskontroller grundskola

Tjänsten som verksamhetskontroller grundskola vakanshålls under 2019 och anställs till 2020. Arbetet upprätthålls under 2019 med annan fördelning inom personalgruppen.